

OBRAZLOŽENJE

Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente na temelju socioekonomskog statusa

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE

Pravni temelj za donošenje Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente na temelju socioekonomskog statusa je članak 41. točka 2. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21, 11/21-pročišćeni tekst i 16/22), koji propisuje da Gradska skupština Grada Zagreba donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba.

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI I SVRHA KOJA SE ŽELI POSTIĆI UREĐIVANJEM ODNOSA NA PREDLOŽENI NAČIN

Odlukom o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente na temelju socioekonomskog statusa (Službeni glasnik Grada Zagreba 30/23, u daljnjem tekstu: Odluka) uređeni su uvjeti, postupak i kriteriji za dodjelu Stipendije Grada Zagreba na temelju socioekonomskog statusa učenicima srednjih škola, studentima sveučilišnih i stručnih prijediplomskih i diplomskih studija, sveučilišnih integriranih studija i stručnih kratkih studija na temelju socioekonomskog statusa te prava i obveze korisnika stipendije.

Izmjene i dopune Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente na temelju socioekonomskog statusa (u daljnjem tekstu: Prijedlog odluke) predlažu se jer je primjena Odluke u praksi ukazala na potrebu dopuna odnosno izmjena pojedinih odredbi s ciljem da primjena Odluke u praksi bude učinkovitija, ali i zbog potrebe praćenja rasta troškova života i inflatornog kretanja u državi. Naime stopa inflacije u 2023. godini u Republici Hrvatskoj iznosila je 8,4 %, a Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 143/23) povećan je neoporezivi iznos stipendije koji sada iznosi do 560,00 eura mjesečno. S obzirom na navedeno predlaže se povećati mjesečne novčane iznose stipendije za učenike s 360,00 eura na 380,00 eura, a za studente s 500,00 eura na 520,00 eura.

Prijedlogom odluke predlaže se za studente završne godine studija propisati uvjet da im je prilikom podnošenja prijave na natječaj do završetka studija preostalo najmanje 30 ECTS bodova. Naime, važećom Odlukom nisu bili uređeni slučajevi vraćanja primljenog iznosa Stipendije od studenata koji su stipendiju primali za završnu godinu studija, a u kojoj upravo iz razloga što je završna godina, neki od njih nisu bili u mogućnosti ostvariti najmanje 40 ECTS bodova. Zbog toga se sada predlaže dopuniti uvjete za sudjelovanje na natječaju u smislu da studentu završne godine studija prilikom prijave na natječaj nije preostalo manje od 30 ECTS bodova do završetka studija što znači da on u toj godini mora i ostvariti najmanje 30 ECTS bodova.

Predlaže se povećati dohodovni cenzus sa sadašnjih 70% od proračunske osnovice na 80 % od proračunske osnovice. Naime, sukladno Zakonu o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2024. godinu (Narodne novine 149/23) proračunska osnovica za 2024. godinu iznosi 441,44 eura, čime bi predloženi dohodovni cenzus od 80% iznosio 353,15 eura te da se u prosječni mjesečni prihod ne uračunava godišnji primitak učenika i studenata za rad preko učeničkih i studentskih udruga.

Nadalje, radi izjednačavanja studenata s učenicima u pogledu zasnivanja radnog odnosa, obavljanja samostalne djelatnosti obrta ili drugog slobodnog zanimanja, u uvjetima za sudjelovanje na natječaju briše se odredba koja je onemogućavala studentima koji su zasnovali radni odnos prijavu na natječaj za dodjelu stipendije.

Prijedlogom odluke predlaže se dopuniti Odluku odredbama koje se odnose na digitalizaciju procesa prijava na natječaj za dodjelu Stipendije putem sustava eStipendije, a to su odredbe kojima se propisuje podnošenje prijave na natječaj, dopuna dokumentacije i podnošenje prigovora.

Zbog inflatornih utjecaja predlaže se izmijeniti bodovanje socioekonomskog statusa kandidata prema prosječnim mjesečnim prihodima po članu kućanstva na način da se kao mjerodavno razdoblje umjesto razdoblja od 1. siječnja do 31. prosinca prethodne godine uzima razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja tekuće kalendarske godine. Isto se predlaže jer se od 2. siječnja 2024. primjenjuje Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 143/23) prema kojem se oporezivim primicima fizičkih osoba koje ostvaruju drugi dohodak iz

članka 39. Zakona o porezu na dohodak, ne smatraju iznosi što ih isplaćuju isplatitelji, u ovom slučaju stipendije, učenicima za redovito školovanje i studentima u redovitom statusu na srednjim, višim i visokim školama do 560,00 eura mjesečno. Nadalje, podižu se iznosi u pet cenzusnih razreda i povećavaju bodovi prema mjesečnim prihodima po članu zajedničkog kućanstva.

Također se predlaže, u istom članku kojim se propisuje bodovanje socioekonomskog statusa kandidata, dopuniti odredbu odnosno uskladiti je sa Zakonom o inkluzivnom dodatku (Narodne novine 156/23) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2024., na način da se omogući dodjela 1 boda kandidatu koji živi u kućanstvu s dvoje braće ili sestara, 2 boda kandidatu koji živi u kućanstvu s troje ili četvero braće ili sestara, a 3 boda kandidatu koji živi u kućanstvu s petoro ili više braće ili sestara koji su sustavu redovitoga osnovnoškolskoga, srednjoškolskoga i visokog obrazovanja ili su korisnici prava na doplatak za pomoć i njegu ili prava na osobnu invalidninu odnosno prava na inkluzivni dodatak.

Važećom odredbom propisano je da korisnik Stipendije ne može istodobno biti korisnik neke druge novčane stipendije, a Prijedlogom odluke predlaže se propisati da korisnik Stipendije ne može istodobno biti korisnik neke druge novčane stipendije financirane javnim sredstvima, što je znatno povoljnije za učenike i studente.

Primjena Odluke u praksi ukazala je na činjenicu kako Odlukom nisu bili uređeni slučajevi vraćanja primljenog iznosa Stipendije od studenata koji su stipendiju primali za završnu godinu studija, a u kojoj upravo iz razloga što je završna godina, nisu bili u mogućnosti ostvariti najmanje 40 ECTS bodova. Dopuna ove odredbe usklađena je s dopunom odredbe članka 5. Odluke, koja propisuje uvjete za sudjelovanje na natječaju gdje je predloženo propisati uvjet da je studentima završne godine studija preostalo najmanje 30 ECTS bodova do završetka studija.

Radi usklađenja s ostalim odlukama o Stipendijama Grada Zagreba, predlaže se propisati da je korisnik dužan vratiti primljeni iznos Stipendije ako postupi suprotno članku 23. Odluke te da je u slučaju djelomičnog ispunjenja obveze iz članka 23., dužan vratiti primljeni iznos Stipendije u razmjernom dijelu neispunjene obveze.

S obzirom na navedeno, predlaže se Gradskoj skupštini Grada Zagreba donošenje Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente na temelju socioekonomskog statusa u predloženom tekstu.

III. SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ODLUKE

Sredstva za provođenje ove odluke osigurana su u Proračunu Grada Zagreba za 2024. i projekcijama za 2025. i 2026. godinu.

IV. OBRAZLOŽENJE ODREĐABA PRIJEDLOGA ODLUKE

Člankom 1. propisuje se mjesečni iznos Stipendije 380,00 eura za učenike i 520,00 eura za studente.

Člankom 2., kao uvjet za sudjelovanje na natječaju, određuje se da prosječni mjesečni prihod po članu kandidata kućanstva ostvaren u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja tekuće kalendarske godine ne prelazi 80% proračunske osnovice određene Zakonom o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske u godini u kojoj se natječaj za dodjelu Stipendije raspisuje, da je studentima završne godine do završetka studija preostalo najmanje 30 ECTS bodova te se briše odredba koja propisuje uvjet da kandidati nisu u radnom odnosu, niti obavljaju samostalnu djelatnost obrta ili drugog slobodnog zanimanja. Također se određuje da se u prosječni mjesečni prihod ne uračunavaju primici učenika i studenata na školovanju za rad preko učeničkih i studentskih udruga.

Člankom 3. određuje se da se prijave na natječaj podnose na jedinstvenom elektroničkom obrascu putem sustava eStipendije dostupnom na poveznici koja se objavljuje u sklopu natječaja.

Člankom 4. određuje se da se dopuna dokumentacije podnosi na elektroničkom obrascu putem sustava eStipendije dostupnom na poveznici koja se objavljuje u sklopu natječaja

Člankom 5. propisuje se bodovanje socioekonomskog statusa kandidata prema prosječnim mjesečnim prihodima po članu kućanstva na način da se kao mjerodavno razdoblje uzima razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja tekuće kalendarske godine. Podižu se iznosi u pet cenzusnih razreda i povećavaju se bodovi na sljedeći način:

- a) od 169 eura i manje - 5 bodova
- b) od 169,01 eura do 215,00 eura - 4 boda
- c) od 215,01 eura do 261,00 eura - 3 boda
- d) od 261,01 eura do 307,00 eura - 2 boda
- e) od 307,01 eura do 80% proračunske osnovice određene Zakonom o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske u godini u kojoj se raspisuje natječaj za dodjelu Stipendije - te se određuje dodjela 1 boda kandidatu koji živi u kućanstvu s dvoje braće ili sestara, 2 boda kandidatu koji živi u kućanstvu s troje ili četvero braće ili sestara, a 3 boda kandidatu koji živi u kućanstvu s petoro ili više braće ili sestara koji su sustavu redovitoga osnovnoškolskoga, srednjoškolskoga i visokog obrazovanja ili su korisnici prava na doplatak za pomoć i njegu ili prava na osobnu invalidninu odnosno prava na inkluzivni dodatak.

Člankom 6. propisuje se da svaki kandidat, u roku od 8 dana od dana objavljivanja prijedloga rang-lista i popisa kandidata čije su prijave potpune, pravovremene i ispunjavaju uvjete natječaja, ali nisu ostvarili dovoljan broj bodova za uvrštavanje na rang-listu kao i popisa podnositelja čije su prijave nepotpune, nepravovremene ili ne ispunjavaju uvjete natječaja, može podnijeti prigovor gradonačelniku preko nadležnoga gradskog upravnog tijela na elektroničkom obrascu putem sustava eStipendije.

Člankom 7. propisuje se da korisnik Stipendije ne može istodobno biti korisnik neke druge novčane stipendije financirane javnim sredstvima te se briše odredba da za vrijeme korištenja Stipendije, korisnik Stipendije ne može zasnovati radni odnos, samostalno obavljati djelatnost obrta ili drugoga slobodnog zanimanja.

Člankom 8. propisuje se da je korisnik Stipendije dužan vratiti primljeni iznos Stipendije ako je za trajanja ugovora o korištenju Stipendije primao novčanu stipendiju drugog stipenditora financiranu javnim sredstvima, ako iz neopravdanih razloga, koje procjenjuje Povjerenstvo, ne završi razred za koji je primao Stipendiju, odnosno ako u akademskoj godini za koju je primao Stipendiju iz neopravdanih razloga ostvari manje od 40 ECTS bodova, a student završne godine ne ostvari najmanje 30 ECTS bodova, ili naknadno upiše mirovanje ili odustane od studija, ako postupi suprotno člancima 20. i 23. Odluke te da je u slučaju djelomičnog ispunjenja obveze rada iz članka 23. ove odluke, korisnik Stipendije dužan vratiti primljeni iznos Stipendije u razmjernom dijelu neispunjene obveze.

Člankom 9. utvrđuje se da odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Službenom glasniku Grada Zagreba što je sukladno članku 119. stavku 2. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/23), kojim je propisano da odluke i drugi opći akti stupaju na snagu najranije osmoga dana od dana objave.